

bedringsvæsen), af Nexøsandenens Anvendelighed som Bygningssten, af Fosforitlejet ved Arnager paa Bornholm, af Dæmningsanlæg for paatænkte Elektricitetsværker, af Teglværksler, af Pottemagerler, af vandførende Lag, af Jordbundsforhold (udførte bl. a. paa Statens Havebrugsforsøgsstationer og paa Foreningen af jydsk Landboforeningers Kontrolgaard „Godthaab“ ved Skanderborg), af Mergelforkomster, af Kalksten med Henblik paa dens Anvendelighed som Gødningskalk, samt af Jordernes Kalktrang.

I stedse stigende Grad sker der Henvendelser til Danmarks geologiske Undersøgelse om Udførelsen af Undersøgelser af denne Art, og de nævnte Virksomheder har efterhaanden faaet et Omfang, som næppe nogen havde tænkt sig ved deres Oprettelse. Dette er ikke til at undres over, da Danmarks geologiske Undersøgelse er det eneste Sted i Landet, hvor der findes Folk, der har baade den fornødne Fagkundskab og tilstrækkelig praktisk Erfaring i Udførelsen af saadanne Arbejder. Til disses Udførelse i Terrainet raades der, foruden over Geologerne, over en praktisk uddannet Ingeniør og en Boremester; der haves let haandterligt og let transportabelt Materiel til dermed at udføre Boringer til en Dybde af 35 m i Jordlag, samt specielle Tørvebor til at udføre Boringer i Tørve moser og optage Tørveprøver fra bestemte Dybder i disse. Til Undersøgelse af udtagne og indsendte Jordprøver haves et kemisk Laboratorium, et Kalktrangslaboratorium og et Laboratorium for Moseundersøgelser.

Omkostningerne ved disse Undersøgelser afholdes dels af Bevillingen til Danmarks geologiske Undersøgelse, dels af de Myndigheder og Personer, der ønsker Undersøgelserne foretagne, og dels ved særlige Bevillinger. Det skal anføres, at i Finansaaret 1918—19 var den overordentlige Bevilling til Jordbundsundersøgelser 16 500 Kr., og der refunderedes Danmarks geologiske Undersøgelse 7 933 70 Kr. for saadanne Undersøgelser. Til den omtalte Undersøgelse af Nexøsandenens gaves en særlig Bevilling paa 3 500 Kr. og til Undersøgelsen af Fosforiten paa Bornholm en særlig Bevilling paa 6 934 61 Kr.

Da den overordentlige Bevilling til disse Undersøgelser gaves for første Gang (paa Finansloven for 1911—12), var det sikkert Hensigten med Bevillingens overordentlige Karakter at se Tiden an, hvorefter denne Sag udviklede sig, inden man slog fast, at Danmarks geologiske Under-

søgelses Virksomhed normalt ogsaa skulde omfatte Arbejder af praktisk-teknisk og landøkonomisk Natur. De siden da forløbne 8 Aar har vist, at der i stigende Grad er Brug for denne Side af Danmarks geologiske Undersøgelses Virksomhed. Gang paa Gang har den maattet udvides, og nye Udvidelser forestaar. Genforeningen af Sønderjylland med Danmark vil sikkert straks stille store Krav til Danmarks geologiske Undersøgelse i disse Henseender. Fra Statens Grundforbedringsvæsen har Danmarks geologiske Undersøgelse i Sommer modtaget over 20 000 Jordprøver, udtagne ved denne Institutions systematiske Grundforbedringsundersøgelser, hvilke Jordprøver ønskes undersøgte med Hensyn til Jordernes Kalktrang. Der er sluttet en Overenskomst med Statens Grundforbedringsvæsen og Statens Planteavlsvudvalg, hvorefter Danmarks geologiske Undersøgelser har paataget sig at udføre de Kalktrangundersøgelser, som disse Institutioner ønsker foretagne, vel mindst 30 000 Jordprøver aarlig; i alt Fald saalænge til Statens Planteavlslaboratorium faar opført en særlig Bygning til sit Brug. — Opførelsen af en saadan Bygning paatænkes, men da man endnu ikke er enig om, hvor den skal ligge, turde det have lange Udsigter med den. Den nævnte Overenskomst er sluttet paa 4 Aar.

Der er saaledes ingen som helst Udsigt til, at Danmarks geologiske Undersøgelse kan ophøre med sin praktisk-tekniske og landøkonomiske Virksomhed. Landet vil sikkert stadig have god Brug for en Institution, der med den fornødne Sagskundskab og praktiske Erfaring, saa hurtigt og saa billigt, som det overhovedet er muligt, kan foretage geologiske Undersøgelser af praktisk-teknisk og landøkonomisk Natur.

De teknisk-praktiske og landøkonomiske Arbejder udføres nu under Ledelse af en Bakteriolog, en Ingeniør og en Kemiker. For disse er det af Direktøren foreslaaet, at der normeres en Lønning som fastsat for Forsøgsledere ved Landbohøjskolen landøkonomiske Forsøgsvirksomhed og for Afdelingsbestyrere ved Statens Forsøgsvirksomhed i Planteavl (Tjenestemandsløvens § 1045 og § 1072), idet den for Afdelingsgeologer ved Tjenestemandsløvens § 1094 normerede Lønning ikke er tilstrækkelig til, at det kan lykkes at bevare de nuværende Indehavere i Stillingerne og opnaa den tilstrækkelige fremtidige Tilgang af kvalificerede Kræfter.

Til dette Forslag kan Ministeriet slutte